

Польща

Структурні реформи– місцеві і регіональні фінанси

Анджей Поравські (Асоціація міст Польщі)

Польська децентралізація (1990/1998)

**I фаза (1990) –
муніципальна
реформа:**

**2478 муніципалітетів,
включаючи:**

307 міст (міських
поселень),

582 селищ,

1589 сіл.

**II фаза (1998) –
регіональна
реформа:**

■ **16 регіонів
(*воєводств*);**

■ **районів (повітів):**

315 повітів,

65 великих міст
одержали статус
повітів.

Реформи публічних фінансів

- 1990 – Акт про муніципальні доходи
- 1993 – Акт про муніципальні фінанси
- 1998 – Акт про доходи місцевих і регіональних влад (МРВ) у 1999-2000 і публічні фінанси
- 2003 – Акт про доходи місцевих і регіональних влад(остаточний)
- 2006/7 – зміни до закону про ПДФО (- 6,8 млрд)
- 2010 – Акт про нові публічні фінанси (нові межі боргу МРВ)

Законодавство

- Конституція (ст. 167, 168/217)
- - адекватність, типологія, автономія (фіскальна)
- Акти місцевого самоврядування
- - самооподаткування, повноваження, прозорість
- Акт про публічні фінанси
- - загальні положення, індивідуальні обмеження боргу
- Акт про доходи МРВ
- – доходи

Основні види доходів

■ Муніципалітети

- Місцеві податки і збори
- Інші плати
- Дохід від послуг
- Дохід від власності
- Частка ПДФО(39,34 %)
- Частка ПДП (6,71 %)
- Загальна дотація
- Цільові субвенції (вкл. ЄС)

■ Повіти і регіони

- Ні
- Інші збори (повіт)
- Дохід від послуг
- Дохід від власності
- Частка ПДФО(10,25 % /1,60)
- Частка ПДП (1,40 % / 14,75 %)
- Загальна дотація
- Цільові субвенції (вкл. ЄС)

Муніципалітети

■ Основні сектори місцевого розвитку

:

- Просторове планування; місцеві стратегії розвитку;
- Місцеві секторальні політики (довкілля, ТПВ, енергопостачання, соціальні стратегії, соціальні мережі, публічне житло)
- водопостачання, водовідведення, ТПВ; довкілля;
- Місцеві дороги; місцевий транспорт;
- Базова освіта; культура;
- соцзахист; охорона здоров'я;
- Спорт і дозвілля,
- Основні адмінпослуги;

Повіти

- **Додатковий місцевий рівень:**
- Середня освіта (коледжі),
- Інші інституції у сфері культури,
- Соціальний захист (додаткові, складні),
- Організація базових лікарень,
- Повітові дороги,
- Пожежна охорона,
- будівництво,
- геодезія;

Воєводства (регіони)

- **Сектори регіональної політики:**
- Стратегії регіонального розвитку/ політику;
- Регіональні дороги і залізниці;
- Планування та розподіл ЄФРР (з 2007); (також вадливу частину ЄСФ);
- Вища освіта;
- Організація регіональних лікарень;
- Регіональні культурні інституції (театри, філармонії, регіональні музеї)
- Регіональна політика захисту довкілля;
- Немає адмінпослуг.

Співвідношення (%) між категоріями доходів

Одиниця	Муніципалітет	Повіт	Воєводство
Власні доходи	33,7	15,4	8,0
ПДФО і ПДП	22,2	18,2	33,9
Загальні дотації	24,8	42,4	11,6
Цільові субвенції	19,3	24,0	46,5
(Фонди ЄС)	5,6	3,4	30,3

Фінансова автономія

- Місцеві податки (тільки муніципалітети) – обмежені
- Створення інших місцевих доходів– тільки самооподаткування- референдум)
- Витрачання власних доходів і субсидій – ТАК (у разі дотримання правових регуляцій)
- Витрачання цільових субвенцій– НІ
- Контроль – Регіональна рахункова палата

Загальні публічні видатки (млн злотих)

Одиниці	1999	2007	2015	%
Муніципалітети (2413)	32 357	56 074	85 944	43,8
Міста з правами повітів (66)	19 962	45 877	69 824	35,5
Повіти (315)	9 784	16 070	23 444	11,9
Регіони (16)	3 265	11 092	17 203	8,8
<i>Загалом децентралізовані бюджети</i>	<i>65 368</i>	<i>129 113</i>	<i>196 415</i>	<i>100</i>
Центральний бюджет	138 401	252 300	331 743	x

Total public budgets' investments (mln zlotys)

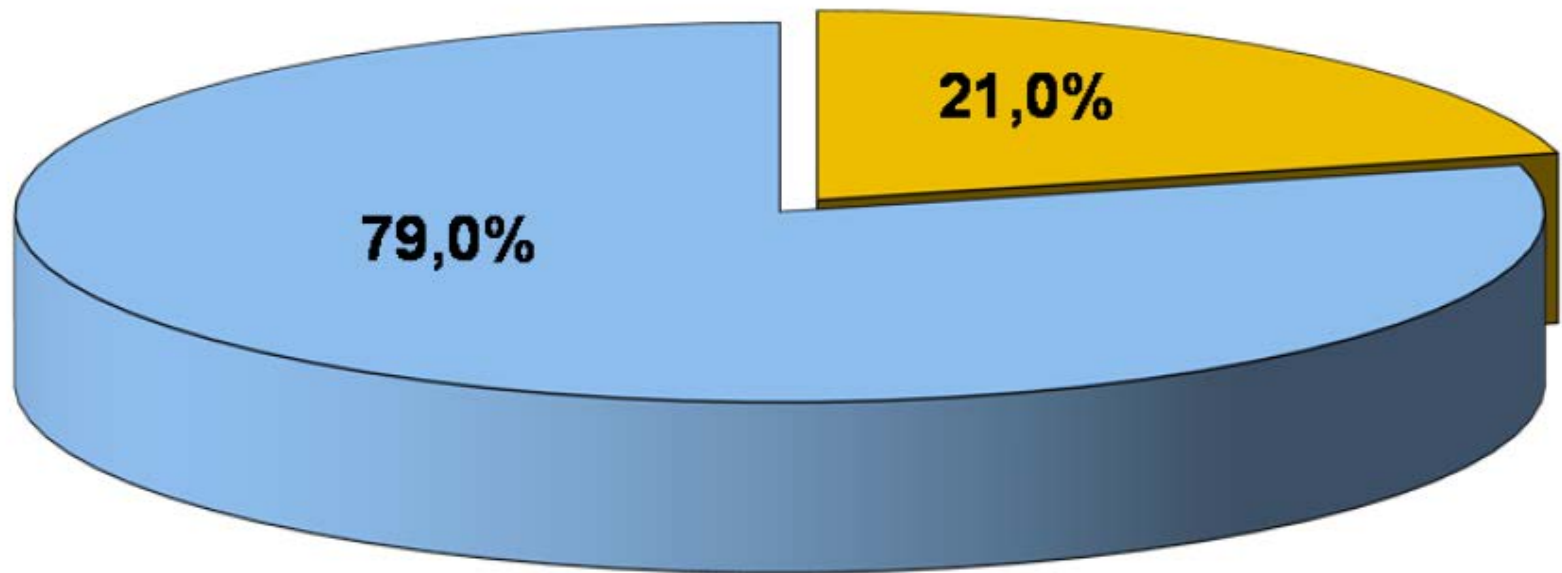
Units	1999	2007	2015	%
Municipalities (2413)	7 255	10 566	14 489	39,0
Cities with county rights (66)	3 621	10 327	12 897	38,2
Counties (315)	632	2 107	3 427	7,8
Regions (16)	1 033	4 067	7 847	15,0
<i>Total decentralised investment</i>	<i>12 541</i>	<i>27 067</i>	<i>38 576</i>	<i>100</i>
Central budget	7 389	13 260	?	x

Загальні публічні видатки (на душу)

Одиниці	2015
Муніципалітети (2413)	3400
Міста з правами повітів (65)	5600
Повіти (315)	920
Регіони (16)	445
<i>Загалом децентралізовані бюджети</i>	
<i>5110</i>	
Центральний бюджет	8630

Основні категорії видатків (2014)

Категорії видатків

- Інвестиції (капітальні видатки)
- Поточні видатки

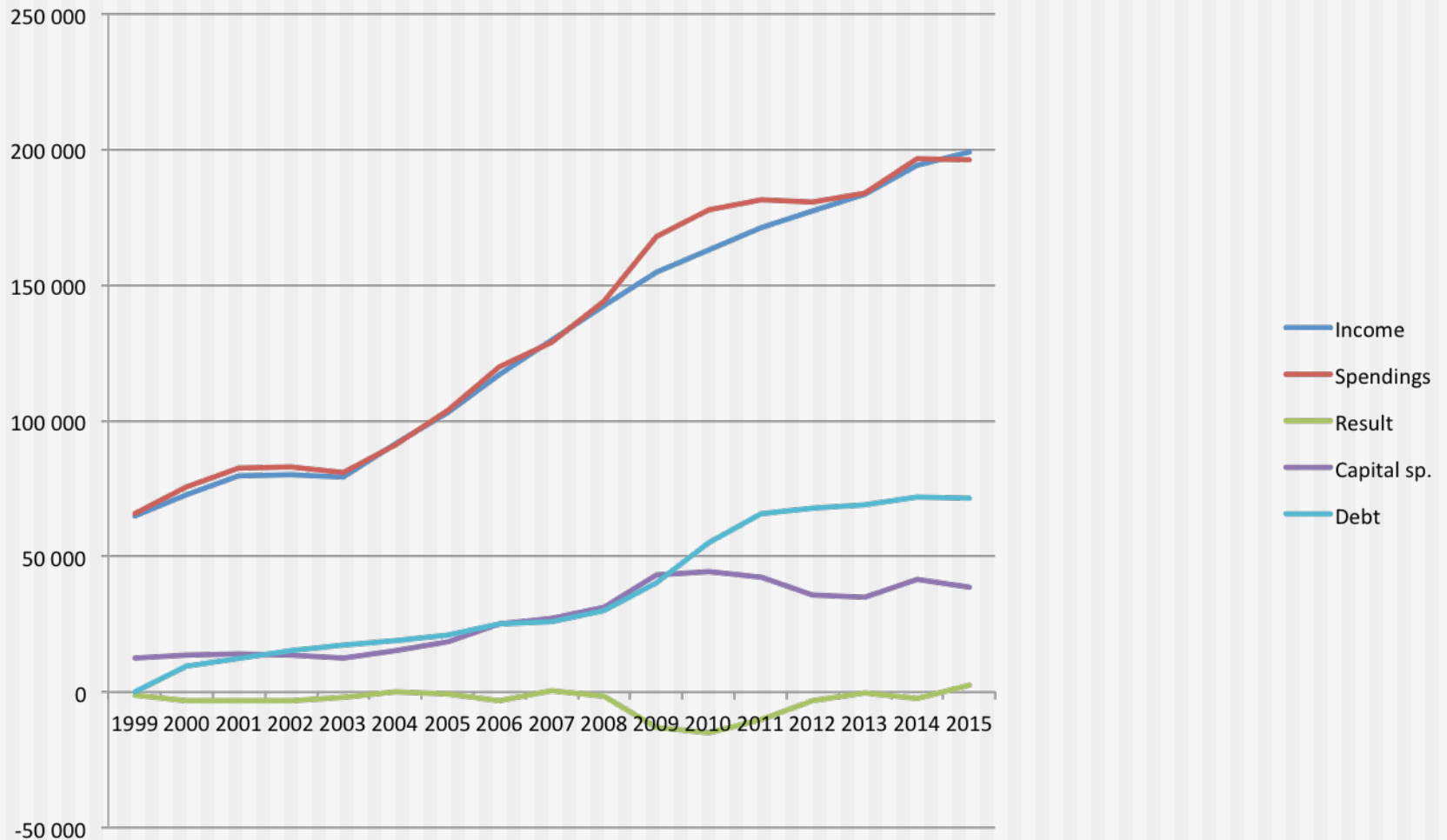
Основні статті видатків (2014)

Стаття	Муніципалітети	Міста	Повіти	воєводства
освіта	37,1	30,4	37,2	4,8
соцзахист	15,8	10,3	19,8	4,0
ТПВ / водопост, водовідв.	9,4	6,5	0,2	10,6
Дороги, транспорт	8,7	23,3	14,4	42,3
житло	0,5	5,6	0,1	0,0
культура	3,9	4,1	2,0	7,5
Охорона здоров'я	0,5	1,0	5,4	4,2
Спорт, дозвілля	2,7	3,0	0,8	0,3
безпека+ пожежні	2,3	1,0	5,2	0,5
інше	9,0	8,7	3,7	16,7
адміністративні	10,1	6,1	11,2	9,1

Основні статті капітальних видатків (2014)

Стаття	Муніц	Міста	Повіти	Воєводств
Дороги, транспорт	32,0	53,8	63,7	58,5
ТПВ, водопост, водовідв, довкілля	30,2	7,8	5,0	15,3
житло	5,5	5,9	2,5	0
освіта	8,8	5,7	7,3	0,1
соцзахист	0,5	1,0	3,3	0,1
культура	6,5	7,7	0,2	3,9
соцзахист	0,2	2,2	4,8	6,4
Спорт і дозвілля	6,3	7,9	0,3	0,1
інші	8,2	6,0	8,5	11,9
адміністративні	1,8	2,0	4,4	3,7

Динаміка місцевих фінансів

Рівень децентралізації

